

Теріофауна перспективних для заповідання степових ділянок на півночі Луганщини

Василь Шепітько

Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка; leo-1992-01@ukr.net

Регіон вкрай мало досліджений зоологами. Першим дослідником фауни півночі Луганщини був проф. О. В. Чернай (1853), надалі дослідники згадувати фауну цього регіону лише побіжно, в обсязі більших за обшаром досліджень (напр., Загороднюк, Коробченко, 2008). Нові дослідження важливі з огляду на можливість порівняння сучасних даних про біорізноманіття з минулими станами фауни, що відрізняються через спрямовані кліматичні зміни та антропогенні навантаження. Метою обстеження стало встановлення цінності серії ділянок, перспективних для створення нових заповідних об'єктів.

Обстеження проведено на 6-ти ділянках трьох адміністративних районів півночі Луганської обл. Проводився збір інформації про фауністичне різноманіття, оцінка теперішнього стану тваринного біорізноманіття. Всі головні обліки проведено на маршрутах, шляхом прямих спостережень тварин та реєстраціями видів за слідами життєдіяльності. Ділянки, на яких проведено облік, мають певні характерні риси. Насамперед, це – пагорби в основному з крейдяними виступами, схили з піщаним та супіщаним ґрунтом, також борові балки та рівнинні фації ковилового степу і прибережні біоценози р. Айдар.

Облікову групу склали переважно види велико- та середньорозмірних ссавців (мисливські звірі, великі гризуни): сарна європейська (*Capreolus capreolus*), бобр європейський (*Castor fiber*), свиня дика (*Sus scrofa*), борсук європейський (*Meles meles*), вовк (*Canis lupus*), лисиця руда (*Vulpes vulpes*), куниця кам'яна (*Martes foina*), перегузня степова (*Vormela peregusna*), видра річкова (*Lutra lutra*), заєць сірий (*Lepus europaeus*), їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus*), бобр європейський (*Castor fiber*), бабак степовий (*Marmota bobak*), сліпак східний (*Spalax microphthalmus*), тушкан великий (*Allactaga major*). З мишовидих гризунів зареєстровані: хом'ячок сірий (*Cricetulus migratorius*), полівка лучна (*Microtus levis*), строкатка степова (*Lagurus lagurus*).

Знахідки видів на різних ділянках обліку суттєво різняться, але іноді мають повне збігання. Частина видів взагалі була відмічена лише на певних ділянках. Власне на розподіл видів також вплинули такі фактори як форми рельєфу, наявність чи відсутність гаїв, антропогенна діяльність. Характерним для всіх ділянок є збіднене фауністичне різноманіття. Це пов'язано з антропогенним навантаженням минулих літ. Всі обстежені ділянки, за винятком лише Лимарівської (яка має збіднене флористико-фауністичне різноманіття), мають високий потенціал до самовідновлення, який може бути реалізований за умови надання їм охоронного статусу принаймні у ранзі заказників.